

Déli Hírlap

**A BÁNSÁG
MAGYARSÁGÁNAK LAPJA**

Cikkeink utánnomása a forrás megjelölése nélkül tilos. Kellően fel nem bélyegzett leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem őrzünk meg és azokat a feladóknak vissza nem küldjük.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piaja L. C. Bra-
tiai No. 3. Telefon: 2-52. Felelős szerkesztő:
Göler Gyula. A lap megjelenik minden reggel,
kivéve az ünnep és vasárnap utáni napokat

Nagy konjunktúra

ig áll a bál! — kurjanthatják
szilás markotányosai, akik most
kedvvel toborozzák a fegyver-
távolkeleti háboru számára.
onjunktúra mint valaha, a fém-
álatok és fegyvergyárak hely-
a világháboru idejénél is ked-
ugyanilyen keresletnek örven-
nyersanyagtermelő cégek,
már száz-százötven százalék
is fizetnek boldog részvénye-
Sikerült a háborus előkészüle-
ára az egész világot beszer-
aporán tevékenykednek min-
európai fegyvergyárak ágen-
eletzky Brunó, már fél éve kint
ban, ő hozta tető alá a kínai
mak a Skoda-gyárral kötött szer-
A fegyverkezési ipar másik
ny alakja viszont abban buz-
d, hogy keleteurópai fegyver-
vásároljon össze Kína számára.
kezési előkészületek és fegy-
verség, ez az idők legvil-
hívó szava. Innen származnak
bonyodalmak, fegyverszállítás-
adt az a nagy ellentét is, amely
és Csehszlovákia között je-
tt. Fegyverkezési üzem, ez ma
üzleti cikk, ezt vásárolják az
is, mint a cukrot. Skoda éppen
ta el lengyelországi leányváll-
engyelországnak. A dortrecht
gyárat viszont Hollandia vette
nyancsak most alakult egy állami
ium Svájcban, amely hasonló
et vásárol. A már ugys olyan
es fegyverkezésnek még fél-
b és vadabb gyorsulási ütemet
tengerentuli üzlet fényes lehe-
A külföldi felszerelési ipar az
világon éjjel-nappal dolgozik,
atlanul füstölögnek a kémények,
nak a gépek, de még ez a felfo-
tevékenység sem elegendő arra,
ielégítse a szükségelők igényeit.
oru céljait szolgáló üzemeknek
megrendelésük van, hogy újabb
zásokot csak több éves határidő-
nak elfogadni. A háborus üzlet
jól megy, nincs munkahiány és
en annyi halálüzem, hogy ne kelle-
belőlük akár még kétszer annyi,
amennyi van. Ezek után nem cso-
thatunk, hogy gyártmányaik érté-
emelkedik, még pedig sokkal ma-
b arányban, mint a posztó, kávé,
és a többi közönséges, a pusztá-
szükséges cikkek ára. Erre vo-
közlag is feleletet adtak már a há-
felszerelési üzemek. Egrészét a
anyag drágult, másrészt viszont a
sni áru minőségileg sokkal jobb,
a régi. Gyönyörű jellegzetes meg-
ítés ez, hogy „minőségileg jobb”.
gyuk, bombák, mérges gázok tehát
szet majd még biztosabban szolgál-
k a halált és osztogatják azt, hála

a technika fejlődésének, még szaporáb-
ban mint eddig. Ezért pedig ugyebár
megérdemlik a konjunkturát és a na-

gyobb hasznot a hadiipar üzemel, ahá-
nyan vannak. Ez a valóság, ezek a té-
nyek, a fegyverkezés deliriuma. Mind-

ezzel szemben könnyen felmerhetjük,
hogy mit ér a békediplomaták és a bé-
kekonzferenciák szava.

Megkezdődött a sinaiai tanácskozás

A kisántánt konferenciája fontos európai problémákkal foglalkozik

Sinaiaiban tegnap kezdődött a kis-
ántánt államok konferenciája, amely-
lyet nagy érdeklődés előz meg. A la-
pok már előzetesen nagy cikkekben
foglalkoztak a konferenciával és az-
zal, hogy azon milyen kérdések kerül-
nek majd tárgyalásra. Így a Tim-
pul című lap többek között megírta,
hogy a konferencián Magyarországnak
újjaivaló felfegyverkezése is szó-
ba kerül. Erre alkalmat ad több ma-
gyar politikusnak az a kijelentése.
hogy

**Magyarország a fegyverke-
zés ügyében nem kíván egy-
oldaluan eljárni, hanem a
Népszövetség keretén belül
akarja az erre vonatkozó dön-**

tést. A kisántánt azonban
azon a véleményen van, hogy
ezzel kapcsolatosan bizonyos
biztosítékok szükségesek, mert
ügyelni kell a béke esetleges
megzavarásának elkerülésére.

A konferencia ezenkívül gazdasági
kérdésekkel is foglalkozik majd. Így
bizonyára szóba kerül Hodzsa cseh-
szlovák miniszterelnöknek a Duna-
medence rendezésére vonatkozó terve
is. Ez a rendezés gazdasági természetű.
Akadt olyan ujság is, amely arról szá-
mol be, hogy a konferencián szóba
kerül az olaszok abessziniai hódításai-
nak diplomáciai elismerése is.

**Ezt azonban illetékes helyen
megcáfolták.**

**A kisántánt konferenciája
négy ülésből fog állani. Ebből
kettőt tegnap tartottak meg,
kettőre pedig ma kerül a sor.**

Az első ülést tegnap délelőtt tizenegy
órákor tartották meg a Palace-szálló-
ban. Krofta csehszlovák külügymi-
niszter az elnökséget átadta Anto-
nescu külügyminiszternek. A tanács-
kozáson megállapították a konferen-
cia tárgysorozatát. Azután megbe-
szélték az 1937 áprilisában Belgrád-
ban tartott konferencia óta lezajlott
eseményeket. Tízetesen megvizsgál-
ták a nemzetközi helyzetet. Ehhez a
kérdéshez egymásután hozzászólt a
három külügyminiszter és az egyes
kérdésekkel kapcsolatosan kifejtette
kormányának álláspontját.

**A ma délelőtti ülésen — ugy-
állapították meg tegnap —
külön foglalkoznak majd a
Népszövetségnek szeptember
10-én Genfben megnyíló ülés-
szakával.**

Ezen a népszövetségi ülésen kerül
majd szóba Abesszinia kérdése, to-
vábbá a spanyolországi kérdéssel
kapcsolatos problémák összessége is.
Délben egy órákor tegnap a tanács-
kozás félbeszakadt. Délután félhat-
kor kezdődött a Palace hotelben a kis-
ántánt konferencia második tanács-
kozása. Este háromnegyed kilenckor
Antonescu külügyminiszter vacsorát
adott a Palace hotelben két karfarsa
és a többi előkelő vendég tiszteletére.

**Ma délben Carol király öfel-
sége külön kihallgatáson fo-
gadja Sztójadinovicsot és
Kroftát. Félkettőkor a Foi-
sor-kastélyban villásreggeli
lesz, amelyen résztvesz a há-
rom külügyminiszter. A ma
délutáni ülésen megfogalmaz-
zák a sajtó számára kiadandó
közleményt, este pedig a Pe-
les-kastélyban fogadás lesz.**

Két napig tart a konferencia

Sinaiaiban már vasárnap igen moz-
galmas volt az élet, mert a három kis-
ántánt állam ujságírói jöttek össze
konferenciájukra, amelyet mindig a
külügyminiszterek konferenciájával
párhuzamosan tartanak meg. A sajtó-
konferenciát Anastasiu Raul kül-
ügyminiszteriumi sajtóigazgató nyi-
totta meg, akinek szavaira a jugo-
szláv és a csehszlovák sajtódelegációk
vezetői válaszoltak.

**A szónokok hangsúlyozták a
kisántánt egységét, amelynek
érdekében a sajtó is igyek-
szik mentől hathatósabban
közreműködni.**

Hétfőn délelőtt a sinaiai pályaud-
var peronján megjelent Antonescu
cu külügyminiszter, Badulescu
külügyi államtitkár, a bucarestii cseh-
szlovák és jugoszláv követek, Po-
pescu Cezar sinaiai polgármester és
számos előkelőség. Kilenc órákor fu-
tott be a vonat, amelyen Sztójadi-
novics jugoszláv miniszterelnök és
Krofta Kamil dr. csehszlovák kül-
ügyminiszter érkeztek meg. A két áll-
lammférfi Teius-Tövisen találkozott,
ahonnan együtt folytatták utjukat

Sinaiaig. Antonescu külügyminiszter
a legszívélyesebben fogadta két kar-
farsát, akiket a jelenvolt előkelőségek
is üdvözöltek. A pályaudvarról a Pa-
lace-hotelbe hajtottak, ahol a két ven-
dég külügyminiszter szállása van.
Fél tízenegy órákor Sztójadinovics
autón a Peles-kastélyba hajtatott,
ahol nevét bejegyezte a látogatási
könyvbe. Néhány perccel utóbb
ugyanazt tette Krofta csehszlovák
külügyminiszter is.

**Közben megérkezett a fővá-
rosból Tatarescu miniszter-
elnök, aki a Palace-hotelben
a Peles-kastélyból visszatért
két külföldi államférfiával
találkozott.**

Tatarescu kíséretében volt Irimescu
cu légügyi miniszter is. A megbeszélés
után Tatarescu visszatért a fővá-
rosba, ahonnan kedden ismét Sinaia-
ba jön a kormány többi tagjával
együtt. Sinaiaiban van jelenleg Ce-
sianu Dinu párisi és Bossy buda-
pesti meghatalmazott miniszter,
Contescu Duna-bizottsági román
delegátus, valamint több más szak-
értő.

Maniu hiveinek értekezlete Szovatan

Maniu betartja a pártfegyelmet és Mihalache elnökhöz alkalmazkodik

Maniu Juliú volt miniszterelnök szombaton este Cluj-Kolozsvárról Szovátára érkezett, ahol tizenkét volt megyei prefektus és a nemzeti parasztpárt negyven ismert politikusa fogadta. Maniu kíséretében volt Bianu Cornej dr. Szombaton este bankett volt a tiszteletére, amelyen több felköszöntő hangzott el.

Vasárnap délelőtt Maniu fogadta Sadoveanu Mihait, a Dimineata főszerkesztőjét, majd utána Leucuta Traian, az amerikai románok egyesületének elnökét. Délben a Szovata-villában, ahol Maniu lakik, értekezlet kezdődött, amely félháromig tartott. Az értekezleten többek között résztvettek Pop Joan volt belügyi államtitkár, Rachitan és Leucuta Aurel képviselők, Marsieu volt aradi polgármester, Pop Jonel és Dobrescu. Bárha Maniu Juliú megkérte az értekezlet résztvevőit, hogy az elhangzottakat bizalmasan kezeljék, egyet-

mást mégis sikerült megtudni a tanácskozásról.

Maniu az értekezleten kijelentette, hogy betartja a pártfegyelmet és magát Mihalache pártelnökhöz alkalmazza. Éppen ezért, amíg nem beszél Mihalacheval, nem tartja meg a különböző erdélyi városokban tervezett népgyűléseit.

A népgyűléseken beszámol majd külföldi tárgyalásainak eredményeiről és nyilatkozni fog Tileának ellene emelt vádjairól. Mihalacheval közölte, hogy tárgyalni kíván vele. Mihalache válasza az volt, hogy személyesen, vagy pedig követe útján fog tárgyalni Maniuvval.

Maniu fogadta a Déli Hírlap munkatársát. Kijelentette, hogy külföldi útjának fáradoimait akarja egyelőre kipihenni. Politikai dolgokról nem nyilatkozik egyelőre, amíg nem be-

szélt Mihalacheval. Kijelentette, hogy külföldi politikusokkal érdekes megbeszélései voltak és reméli, hogy tapasztalatait idehaza értékesíteni fogja.

A magyar-román kulturközeledésről kijelentette, hogy olvasta Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnöknek cikkeiit.

A kérdést komoly problémának tartja. Szerinte mag kell fontolni a felvetett eszmét.

Maniunak és hiveinek szovátai értekezletét három napra tervezték, az azonban hétfőn délelőtt váratlanul megszakadt. Ugyanis távirat jelentette, hogy Cluj-Kolozsvárról meghalt Socor Aurel nemzeti parasztpárti politikus és azért Maniu és hívei délben elutaztak, hogy résztvegyenek a temetésen. A temetés után visszaterének Szovátára és folytatják a megbeszéléseket.

Benczel Béla.

Harminchatezer Schaffer

tart igényt a sok millió dolláros amerikai örökségre

A Déli Hírlap évek óta ismételtlen foglalkozott a mesébe illő sokmillió Schaffer-örökség ügyével.

Timisoara-Temesvárotól és a Bánság romániai részében is sok Schaffer-rokon van, aki várva várja a filadelfiai örökség döntését.

Megirtuk nemrég, hogy ebben az ügyben egy nagybecskereki ügyvédi irnok, aki szintén a rokonsághoz tartozik, Amerikába utazott.

Hét évvel ezelőtt Filadelfiában meghalt Garrett Walter dúsgazdag amerikai polgár özvegye, született Schaffer Henrietta. Az özvegy után állítólag halálakor háromszáz millió lei értékű vagyon maradt, amelyet 1930 óta a filadelfiai hagyatéki bíróság kezel. Ez a gazdátlan örökség azóta állandóan foglalkoztatja nemcsak az amerikai, hanem az európai sajtót is, mert bár az özvegy németországi származása volt, Európa különböző országaiból sokezer Schaffer jelentkezett azzal, hogy rokona az elhunyt özvegynek. Ezer és ezer földhözragadt szegényember szeme előtt csillant meg a remény, hogy gazdag lehet, megszerezheti a hatalmas vagyont.

Valóságos járvány tört ki a szép számot kitevő Schafferrek körében.

A Schaffer-örökség regénye most új fejezetbe érkezett. Ludwig Ádám nagybecskereki ügyvédi irnok most tért vissza Amerikából, ahol a Schaffer-féle örökség ügyében járt. Az ügyvédi irnok okmányokat muta-

tott be Filadelfiában és igazolta, hogy vérrokona az elhunyt özvegynek.

Okmányokkal igazolta, hogy dédapja Kasselben született, ahonnan az elhunyt amerikai özvegy is származik és testvére volt Schaffer Henrietta apjának. A Ludwigok dédapja 1837-ben száz évvel ezelőtt mint katonaszökevény jött Bánságba és végleg itt telepedett le. Az örökhatyó özvegy édesapja 1830-ban vándorolt ki Amerikába, megszerezte az amerikai állampolgárságot és mint kereskedő megszedte magát. Két gyermeke volt, Henrietta és egy fiú, aki azonban meghalt. Henrietta azután férjhez ment az amerikai milliomoshoz.

Mivel Ludwigék be tudják bizonyítani a rokonságot,

biztosra veszik, hogy meg is kapják az örökséget.

A filadelfiai bíróság december 2-ikán dönt a hatalmas örökség sorsa felől. Erre a tárgyalásra az egész Ludwig-rokonság kiutazik Amerikába és a bíróság ekkor fogja megállapítani,

hogy kit illetnek a milliók.

Amikor az amerikai hatóságok nyomozni kezdtek az elhunyt özvegy rokonai után, nem kellett sokat kutatniok, a sok millió hírére felfigyelt a földgolyó majdnem valamennyi Schafferje. Egymásután jelentkeztek a rokonok a világ minden részéről és persze áradozva emlékeztek meg a jó öreg kasseli Schafferről, aki kivándorolt az Új világba. Sokan csak családi legendákra, hagyományokra hivatkoztak, sárga, egérrágtá, rongyos iratokat mutattak fel és persze egyedül örökösnek tartotta magát valamennyi, hevesen cáfolta a többiek jogát. A filadelfiai bíróság megállapította, hogy

több mint harminchatezer Schaffer tart igényt az örökségre.

Nyomban működésbe lépett a rosta, a legtöbb jelentkező már az első rostálásnál kiesett, a Schafferek száma napról-napra csökkent, az utóbbi hónapokban már csak néhány komolyabb jelölt maradt.

Gyógyfürdő metropolisa

3 hetes pauer BUDAPESTEN

Vizummentes be Magyarországra. kedvezmény a MÁ lain. Gyógyszálloda teljes ellátás, illeté szolgálás, adók, fürdő felügyelet, kóriarat, további árengedményben fizethet.

„Europa“ Román Nemzeti és Idegenforgalmi és összes irat Timisoara-Temesváron

Főbe lőtte magát a villanytelep egyik pénzbeszedő

Covateanu Nicolae harmin éves villanytelepi pénzbeszedő gyobb hiányai voltak, amelyek nem tudott pontosan elszámolni, nap elment Remetea községben ladjához, ahol nagy levertséget kapta. Délután több ismerőst kerakikőtől pénzt akart kölcsönözni, utja sikertelen volt. Este vacsorá feküdt le, reggel pedig korán kelte azt mondotta feleségének, hogy Timisoara-Temesvárra. Kiment varra, ahonnan nemsokára rovdülés hangzott be a lakásba. Covahalántékába lőtt és vértől boritvetlenül feküdt a földön. A ment szállították a Timisoara-temesvámi kórház sebészeti osztályára, ahol állapították, hogy a golyó meghalántékban és onnan már el is tárták. Covateanu hiánya körülbelül venhatezer lei. A villanytelepen vizsgálatot tartanak, hogy a nagyságát pontosan megállapíthassák.

Vérbe fult egy népgyűlés

A jugoszláviai Valjevo városban sarnap népgyűlést tartottak, a Jankovic erdészeti és bányaügyi miniszternek is fel kellett volna szólnia. Amikor a miniszter a népgyűlésre érkezett, a tömeg egy része kezdett és olyan fenyegető magatartást tanúsított, hogy a miniszternek ez zeli kávéházba kellett vonulnia, hatvan fiatalember erre kövekkelt a kávéház ablakait, majd behat és törni-zuzni kezdett. A csendőrsikerült a kávéházat kiüríteni, mire meg az utcán folytatta a tüntetés csendőrség végül is kénytelen volt veret használni és sortűzet adni. Tber súlyosan, husz pedig könnyű megsebesült. A sebesültek közül hat kórházban meghalt. Számos egyéntörtöttak.

te a kávéház ablakait, majd behatnizsterek is fel kellett volna szólni. Amikro a miniszter a népgyűlés

Kezdődik a tanítás. Az iskolai egyenruhát Rabong & Schneider r. t.-nál szerezzük be.
Timisoara I., Piaja Brătianu, sarokhelyiség a román kat. püspöki palotában

MUSSOLINI NÉMETORSZÁGI ZASA. Római jelentés szerint Mussolini szeptember 10-én Németországba és Berchtesgadenben meglátogatja a német vezérkancellárt. A két állam együtt utazik Berlinbe, majd utána Mussolini részt vesz a német haderő összehívásán. A nemzeti szocialisták gyűlésén Mussolini nem vesz részt. A németországi látogatását azért is, mert Mussolini megérkezése összeesik a Népszövetség új ülésének megnyitásával.

Minden napra egy diplomáciai meglepetés

Titkos katonai szövetség létre Oroszország és Kína között

keleti eseményeknek új, hangsúlyosabb szerepet adó szerepük van, mely a helyi érdekekről a diplo-
matikára toltotta át. Vasárnap Nankingi központi kormány jelentést adott ki, amelynek

hatott nemcsak Japánban, hanem az európai nagyhatalmak diplomáciájánál is, mert senki sem tudott az erre vonatkozó tárgyalásokról. Tokióban azt állítják, hogy a megnevezett szerződésnek két titkos pontja is van.

zódés megtörténtéről. Ugyanakkor hangsúlyozza azonban, hogy a szerződés semmiféle titkos záradékot nem tartalmaz.

A Paris Soir tokiói jelentése szerint a szovjet-kínai szerződés a keletázsiai problémát igen kiélestitte.

Nem lehetetlen, hogy japán-orosz konfliktusra is sor kerül.

Tokiói lapok legújabb jelentése szerint a szovjet-orosz-kínai szerződés a következő három titkos pontot tartalmazza:

1. A két ország kölcsönösen támogatja egymást katonai téren és együttműködik minden Mongólia és Külső-Mongólia elleni támadás visszaverése érdekében.

2. Szovjet-orosz katonai tanácsadókat, fegyvert, lőszeret és petroléumot szállít Kínának.

3. A Nankingi kormány kötelezi magát, hogy a kínai kommunista pártot hivatalosan elismeri és lehetőséget nyújt számára a kormányzatban való részvételre. Kína ezenkívül arra is kötelezi magát, hogy semmiféle állammal nem köt kommunistaellenes egyezményt.

Az első pont szerint Szovjet-oroszország Kína fegyveres segítségére siet, amennyiben egy európai állam Japán mellett Kína megtámadására indulna, a második pont szerint, amennyiben akár lázadás, akár más ok miatt a kínai hadsereg egységei serei ereje vesztélyben forogna, annak vezetését Blücher, a távolkeleti orosz hadak marsallja venné át.

A Sunday Chronicle azt jelenti, hogy Szovjet-oroszország Vladivosztokban hatalmas hadsereget gyűjtött egybe, amelynek 1000 repülőgép, 1100 tank és 200.000 kitűnően felszerelt katona áll rendelkezésére. A hadsereget Blücher tábornagy vezérelné háború esetében.

A Nankingi külügyminisztérium tegnap értesítette a külföldi diplomáciai képviselőket az orosz-kínai szer-

Valenciát támadták a spanyol nemzetiek

A spanyolországi polgárháború tovább folyik. A nemzetiek az aragoniai fronton újabb előnyömlést tettek. Az utóbbi napok harcaiban, a köztársaságiak az aragoniai fronton háromezeröttszáz halottat és háromszáz foglyot veszítettek. A nemzetiek hét tankot zsákmányoltak és harmincöt ellenséges repülőgépet pusztítottak el.

Llano tábornok a nemzetiek földadiszálásán kijelentette, hogy az utóbbi napokban a köztársaságiaknak az összes frontokon intézett támadásait sikerrel utasították vissza. Elfoglalták Cabuernica községet és több magaslatot.

Valencia fölött hét nemzeti repülőgép jelent meg és számos bombát dobott le a városra. Annak ellenére, hogy a légelhárító ütegek folytonosan működtek a repülőgépek igen sok épületet pusztítottak el. A bombázásnak három halottja és számos sebesültje van.

A legújabb milliárdos örökség

Königsberger dr. budapesti ügyvéd egy óriási örökség kifizetése ügyében pert indított a francia állam ellen. Még 1630-ban történt, hogy Tibaldi Athanasz gazdag romániai származású kereskedő Korfu szigetén meghalt és több milliós vagyonát Franciaországban élő Thierry Jean nevű rokonára hagyta. Thierry Jean átvette az örökséget, azt ügyesen növelte is, nemsokára azonban gyermekek hátrahagyása nélkül elhalt. A vagyon kezelését a francia állam vette át és megindult a keresés az örökösök után. Ez a keresés sokáig meddő maradt. Közben pedig Napoleon császár lefoglalta a vagyont az állam javára. Az újabb időben kiderült, hogy a Thierry-család kivándorolt Franciaországból és a család feje, Thierry Miklós francia emigráns 1836-ban halt meg a bánsági Tomnatic-Nagyörsön. A leszármazottai jelenleg Magyarországon élnek és ezek nevében indította meg a budapesti ügyvéd a pert. A francia állam husz millió frankot kártal már az örökösöknek. A vagyon ugyanis szerintük a kamatokkal együtt harmincegy milliárd francia frankra szaporodott fel. Ez olyan nagy összeg, amit jelenleg Franciaország nem is tudna kifizetni.

Amerikai hajót bombáztak kínai repülők és ezen alkalommal több ember életét veszítette

szóban az orosz nagykövet jegyzőkönyvet adott át Hirota külügyminiszternek, amelyben a szovjet álláspontot látva a szovjetek által szenvedett kártérítést követel.

Ugyanakkor Sanghaiban négy repülőgép az amerikai President Hoover nevű gőzörsre több bombát dobott le.

Az amerikai parancsnok segítségért kért. Cumberland angol csatahajóval segítségére sietett.

Angliából jelentik, hogy Sir Hugh Knakerhull Hugessen angol nagykövet nyugodtan töltötte az éjszakai komplakációktól már nem kell félni és azért az orvosok állapotáról írnak ki további jelentéseket.

Sanghaiban a hétfői nap nyugodtan telt, mindkét fél megegyezett a tárgyalásokon. Csúpan a kínai repülők fel két ízben és bombákat igyekeztek a japán hadihajókra dobni.

Az orosz katonai harctéren a japánok sikereket könyvelhetnek el. Már Nankingban is elismerik, hogy a japánok elfoglalták Kalgant.

A kínai hadsereg a Peking-nyugati vonalra vonul vissza.

A japán jelentések arról számolnak be, hogy a japán hadseregnek sikerült Csahar

tartomány összes fontosabb gőpontjait elfoglalnia.

A kínai Central News ügynökség jelentése szerint a japán repülők ötven bombát dobtak le Tatung városára, amely Shan-Szi tartomány egyik legfontosabb helye, vasúti állomás félig romokban hever. Liungtangnál, 25 kilométerre délre Tientsintől nagy ütközet fejlődött ki japán csapatok és kínai sorkatonaság között. A japánok támadtak, de támadásaikat súlyos veszteségekkel visszaverték.

A japánok ugylátszik általános támadásra készülnek, viszont a kínaiak mindenütt elsáncolják magukat.

Éjféltkor jelentik: A kínai kormány hivatalos jelentésben beismeri a President Hoover amerikai hajó bombázását és kijelenti, hogy az tévedésből történt.

A President Hoover Washingtonból azt az utasítást kapta, hogy Sanghaiban menekülteket vegyen fel a fedélzetére. A hajón kétszázötvenhét utas és háromszázhusz főnyi legénység tartózkodott. A tokiói Domei iroda jelentése szerint az utasok közül igen sokan sebesültek meg.

A személyzet közül többen életüket veszítették, egy utas pedig eltűnt.

Yarnell amerikai tengernagy utasítást adott az amerikai hajóknak, hogy a sanghaji kikötőt lehetőleg kerüljék. A Nankingi amerikai nagykövetet felhívta az incidensre a kínai kormány figyelmét és szigorú vizsgálatot követelt.

Genfben tegnap délelőtt Kína népszövetségi képviselője megjelent a Népszövetség főtárgyalójánál és terjedelmes jegyzéket adott át. A jegyzék felhívja a tagállamok és az Amerikai Egyesült Államok figyelmét a keletázsiai helyzetre.

Részletesen ismerteti a konfliktus előzményeit és hangsúlyozza, hogy Kína eljöttél fogva mindent igyekezett elkövetni a konfliktus békés elintézése érdekében.

Japán azonban megszegte a nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeit és fegyveres összeütközéseket provokált.

Ujabb jelentés szerint a President Hoover ötven kilométernyire Sanghaitól bombázták, amikor az teljes sebességgel Kobe felé igyekezett. Altlól egy japán hadihajó közelében haladt és a bombák tulajdonképpen ennek szóltak.

Hirek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 1414 vagy 2-42.
A Hunyadi-nyomda nyomása.

A maharadzsza kártyázik

Karlsbadban nyaral Rafael Schermann, a grafológia mágusa és a nepali maharadzsza. Egy éjjel Schermann egy pincér keltette fel és átnyújtott neki egy cédulát. A cédulán a következő szöveg: „Itt játszom a szállodában, veszték. Már egy millió koronát vesztettem. Játsszam-e tovább?” A levelet a nepali maharadzsaküldte, Schermann azonnal válaszolt: „Királyi fenség, ön a szerencse gyermeke. Tökéletesen mindegy, hogy veszít-e a kártyán, vagy nyer. De hogyan önnök ez az elvesztett millió a legkisebb bosszúságot is okozza, akkor ne játszik tovább Schermann.” A maharadzsza azonnal abbahagyta a játékot.

— **Marinescu belügyi államtitkár szabadságon.** Fővárosi jelentés szerint Marinescu belügyi államtitkár megkezdte harminc napos nyári szabadságát. Távollétében Paraiianu Barbu tábornok, a csendőrség vezérfelügyelője intézi az ügyeket.

— **A svéd külügyminiszter útja.** Sandler svéd külügyminiszter lengyelországi útjáról visszaérkezett Stockholmba. Utközben rövid ideig Berlinben tartózkodott, ahol tanácskozott Svédország ottani követével.

— **Száz éves Lugoj-Lugos város gimnáziuma.** Az idén, október 11-én lesz száz esztendeje, hogy a Lugoj-lugosi vármegyei gimnáziumban megtartották az első előadást Lugoj-Lugos középiskolai oktatása tehát a most kezdődő tanévvel centenáriumi ünnepl. Az első Lugoj-lugosi középiskola 1837 október 11-én kezdte meg működését és a száz év alatt sok kitűnő munkást, sok szép sikert aratott polgárt nevelt a társadalomnak. Ez a középiskola dicséretesen vette ki részét Lugoj-Lugos város fejlődésében és az ottani társadalom kulturális színvonalának emelésében.

— **Eljegyzés.** Schuch Terike és Hollerbach Heinrich, a Bánáti Keztyügyár technikai vezetője, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Diplomata halálos autótúja.** Ausztria kairói konzula, aki Olaszországban járt, a családjával együtt Benghaziba érkezett, ahonnan saját autóján akarta utat Lybián keresztül folytatni Kairóig. Utközben az autó egyik pneumatikája hirtelen kiszakadt, a gépkocsi felborult és utasait maga alá temette. A konzul leánya azonnal meghalt, a konzul pedig a kórházba való szállítás közben lehelte ki lelkét. Felesége életveszélyesen megsebesült.

— **Gritta Ovidiu rendőrprefektus visszatér nyári szabadságáról.** Gritta Ovidiu rendőrprefektus, aki nyári szabadságon volt, visszatér városunkba és ismét átveszi a rendőrség vezetését. Gritta Ovidiu egészsége helyreállítása érdekében Karlsbadban is időzött. Legutóbb Erdélyben tartózkodott és ma, vagy holnap érkezik vissza.

— **Pauker Annát a rabkórházba szállították.** A kommunista propaganda miatt tíz évi fegyházra elítélt Pauker Anna a doftanai fegyházban megbetegedett és az orvosi bizottság javaslatára a vacarestii rabkórházba szállították. Pauker Annát tíz fogházor kíséretében szállították Vacarestibe, ahol szigorú őrizet alatt tartják.

Szász Pál dr. bányási beszéde:

A gazdatársadalom munkájába nem szabad beengedni a politikát

Tormac-Végvár községben lelkes ünnepi keretek és sok ezer résztvevő jelenlétében folyt le a gazdanap. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület részéről Szász Pál dr. elnök érkezett a községbe, Timisoara-Temesvárról is nagy számban jelentek meg előkelő vendégek a gazdanapon. A vendégek ünnepélyes fogadása után istentisztelet volt, majd a magyar gazdakör diszkygyűlése következett. Ungor István elnök megnyitó szavai után Szász Pál dr., az Erdélyi Gazdasági Egyesület elnöke, mondott nagy beszédet, amelyben vázolta a kisbirtokok fontosságát és a kisbirtokosok társadalmának jelentőségét. Carol király Öfelsége nagy megértéssel viseltetik a gazdatársadalom iránt és ennek már ismételtén kifejezést is adott. Gazdasági osztály nélkül nem lehet megélni és a történelem a kisgazdákat jelölte ki arra, hogy vállalják az egykori nagybirtokosok jogait és kötelességeit. Végül hangsúlyozta, hogy a gazdasági egyesületbe nem engedi be a politikát és a magyar gazdatársadalom szívesen működik együtt más nemzetiségű gazdákkal.

Pascu Jon mérnök magyar nyelven tolmácsolta a mezőgazdasági ka-

— **Két öngyilkosság.** Seculici Pavel harminckét éves munkás Giarmata községben felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség volt. Akasztással vetett véget életének Salos Alexandru nyolevan éves Sinterközségbeli gazdálkodó is. Az ügyesség mindkét esetben megadta a temetési engedélyt.

— **Zárándoklat Radnára.** A vasút külön autóbusszjáratot indít szeptember 7-én Radnára. Az első autóbussz szeptember 7-én délután négy órakor indul a Dóm-templomból, a második pedig szeptember 8-án reggel hat órakor indul. A zárándoklat szeptember 8-án este hat órakor hozza vissza a vasuti autóbusszok. Az autóbusszal való visszautazásra Delbi Fülöpnél, I. kerület, Cosbuc-utca 5. szám alatt lehet jelentkezni.

* **Hirsch Ilona zongoratanárnő** szeptember 1-én kezd meg a zongoratanítást háznál és házon kívül, I. Piata Unirii 5. I. emelet.

— **Halálozások.** Meghaltak: Weimann Rezső cipőgyári cégvezető hetvenhárom éves; Eigner Éva, született Müller ötvenhét éves; Freund Béláné hatvan éves, özvegy Berczy Istvánné, született Borsós Szabó Mária hatvan éves; Leichnam János nyolevanhat éves korban.

mara üdvözlését és ötezer leit adott át a kiállított állatok jutalmazására. A diszkygyűlés után megtekintették az állatkiállítást, amelyen magyar, román és német gazdák állították ki állataikat. A bíráló bizottság munkájának befejezése és a díjak kiosztása után közömbös következett. Az első felköszöntőt az uralkodóra Szász Pár dr. mondotta. Délután lövészverseny volt, amelyen a Tormac-végvári versenyzők közül elsőnek Tóth Károly, másodiknak Bujdosó Pál érkezett be. A Timisoara-Temesvári lovasegylet versenyzőit közül első lett Billitz Géza, második Zickel Mihály, harmadik Franyó Claudius.

Délután hat órakor Lukács Jenő a Bányási Magyar Gazdasági Egyesület elnöke gazdasági szakelőadást tartott nagy hallgatóság előtt, este nyolc órakor a műkedvelők pedig előadták a Tul a Nagykrivánon című operettet. A sikerült előadásban fényesen állottak meg a helyüket Kádár Károly, Zöld Mihály, Tóth Dénes, Kádár István, Ebsenspanger Ferenc, Rieder Muci, Staah Vencelén, Knöbl Antalné, Tóth Rebeka és Sz. Tóth István. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

— **Bethlen István gróf lesz Magyarország népszövetségi fődelegátusa.** Budapesti jelentés szerint Darányi Kálmán miniszterelnök és Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök a napokban több megbeszélést tartottak, amelyek Magyarország népszövetségi képviselőivel állottak összefüggésben. A lapok úgy tudják, hogy a Népszövetség mellett Bethlen István gróf lesz Magyarország fődelegátusa.

— **Megszökött az olasz buvárhajóról.** Moldova Noua-Ujmoldova község csendőrsége elfogta Sorvelino Stelio olasz alattvalót, akiről kiderült, hogy az olasz Najada tengeralttjáró hajón szolgált és onnan szökött meg. Az olasz katonaszökevényt átadták a katonai hatóságoknak.

— **Ittas állapotban embert öltek.** Sintescu Ion huszonöt éves és Moisescu Mihaj harminchárom éves Ohaba Lunga-Hosszuszabadi legények ittas állapotban összeszállokoztak Covaciu Simion legénnyel, akit meg akartak verni. Utóbbi vasvillával védekezett és könnyebben megsebesítette Moisescu Mihait. A két legény erre az ut mentén levő kerítésből kitépett két karot és azzal anyonverték Covaciu Simiont. A gyilkos legényeket a csendőrség őrizetbe vette.

A D A M

szövetház

LANGER FRERES férfiszövetkülönlegességeimke egyed-
árusítója kényszerköltözködés után

újából megnyílt!

Timisoara I., Bv. Regele Ferdinand 1b (Löffler C-palota sarkán)
Őszi öltöny- és kabátszövetújdonásaink már megérkeztek.

A TANÉV KEZDETE. A középiskola szeptember 9-én kezdődik. Az utóbbi napokban számos köznevelési hatóságok veszedelmes álmot mozgalmat lepleztek le. A megválasztott röpiratokat terjesztették. A köznevelési hatóságok terjesztették. Ezek a hírek alkalmat adtak az ortodox egyház tiszteletesének aláadására. A nyomozás megállította, hogy az állam- és vallásügyi miniszter a Szrmszki-Harlovsti nyomdájában készülték. A nyomozóját és több szerkesztőt letartották.

— **Allam- és vallásellenes röpiratokat terjesztettek Jugoszláviában.** A távirati iroda jelentése szerint számos köznevelési hatóságok terjesztették. Ezek a hírek alkalmat adtak az ortodox egyház tiszteletesének aláadására. A nyomozás megállította, hogy az állam- és vallásügyi miniszter a Szrmszki-Harlovsti nyomdájában készülték. A nyomozóját és több szerkesztőt letartották.

— **Fényes Samu meghalt.** Fényes Samu dr. emigráns magyar politika író Bécsben hetvenhat éves korában halt. Fényes Samu dr. legutóbb Bécsben lakott és onnan utazott Bécsbe.

— **Autóbussz elütött egy motorkerékpárt.** A Bucuresti-Ploesti közúti közlekedés egyik autóbussz elütött silescu Pavel motorkerékpárt, összeütközés olyan erővel történt, Vasilescu Pavel nagy ivben a földhant és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Az autóbussz kormányosa is a gépkocsi az utmenti árokba fordult, a gépkocsi utasai nem sebesültek meg.

— **Székszorulásnál, felfúvódásnál, szék- és fülzúgásnál a belek működésének két pohár természetes „Ferenc keserűviz csakhamar elrendezi, az ételt elmozdítja, a vérkeringést feltisztítja és nyugodt alvást hoz. Az orvosok ajánlják.**

— **Rendelet a felekezeti tanítókatkozálag.** Margineanu Odettekegyházi tanfelügyelő a felekezeti iskoláihoz rendeletet adott, amelyben hivatkozással egy miniszteri rendeletre, intézkedik, hogy azok kezei iskolákban működő tanítók az 1934 augusztusában megtartott vizsga alkalmával nem tanúsított állampolgári kielégítő ismeretét, csupán nyelvvel tanítható tantárgyakat adhatják elő. A nemzeti tárgyakat a rendelet — csak azok taníthatják, akik jól ismerik a román nyelvet.

* **A Timisoara-Temesvár IV. kerületi római katolikus elemi fiúiskolájának 1937-38. tanévi beiratások szeptember 1-től 10-ig bezárólag, hétköznap délelőtt 8-12 óráig és délután 4-6 vasárnap pedig 9-12 óráig az új épületben eszközöltetnek. Az első osztályba kerülő tanulók felvételénél szüneteltetnek: 1. keresztlevél, 2. szülői nyilatkozat, 3. himlő elleni szűri bizonylat. Az iskolaigazgatótól további az érdekelteket illetőleg, hogy tanévben a magyar tagozatnál az első osztály mellett megnyílik a hatodiosztály is.**

Sportesemények

Kijelölték a csehszlovák ökölvívókat a kisántant-boxversenyekre

Megirtuk, hogy szeptember 3-án kezdődnek a kisántant ökölvívó versenyek, amelyeken a legjobb román, jugoszláv és csehszlovák boxolók vesznek részt. A román és jugoszláv csapatok összeállítását már közöltük, most megérkezett a csehszlovák ökölvívók névsora is. A légsúlyban Rybar, a bantamsúlyban Grafik, a pelyhsúlyban Kubat, könnyűsúlyban Skaleczky, a kisközépsúlyban Kandela, a középsúlyban Baranovics, a nehézsúlyban Kopeck képviselik a csehszlovák boxsportot. A cseh ökölvívók csütörtökön délben érkeznek városunkba. A határon Vuia Traian, a rendezőbizottság titkára, fogadja a csehszlovák versenyzőket, míg a jugoszláv csapatot Gaberden György ta-

nár, a rendezőbizottság elnöke fogadja. A rendezőbizottság a kisántant ökölvívó versenyekre a következő helyarákat állapította meg: zsölve 100 lei, első hely 75 lei, páholy előtti ülés 100 lei, első balkon 75, második balkon 50, karzat 30 lei. A három napos versenyek megtekintése lényegesen olcsóbb, ha igénybe veszik a bérletrendszert. A bérletek ára a következő: zsölve 250, páholy előtti ülés 250, első balkon 180, második balkon 120, karzat 75 lei. Jegyeket a mai naptól kezdve árúsít a színházi pénztár. A versenyeken résztvevő közönség a küzdelmek befejezése után külön villamosjáratokat vehet igénybe. A villamosjegyek a visszautazásra is érvényesek, de azokat a versenyek színhelyén le kell pécsetteltetni.

KERÜLETI BAJNOKSÁG

Az első osztályú kerületi bajnoki mérkőzések eredményei a következők: Rapid—Freidorf 3:0 (2:0), Vultur—Fratelia 2:0 (1:0), Jimboliana—Fortuna 6:0 (0:0), Hert—CFR 1:0 (0:0). A másodosztályú bajnoki eredmények: III. kerületi FC—Hajduk 2:1 (1:0), Victoria—Juventus 1:1 (1:0), CSHN—Kadima 3:2 (1:2), Dura—Dacia 12:0 (7:0), Patria—RGMF 6:2 (4:1).

A PÁRISI DIÁKVILÁGBAJNOKSÁG UTOLSÓ EREDMÉNYEI

Párisban befejeződtek a főiskolai világbajnokság küzdelmei. Az utolsó atlétikai versenyeken az 1500 méteres síkfutásban a magyar Istenes negyedik, Rátónyi ötödik, Aradi pedig hatodik lett. A gerelyvetésben a magyar Várszegi 67.18 m. dobással a második lett.

AZ A-LIGABAN VISSZAÁLLITOTAK A RÉGI RENDET

Fővárosi jelentés arról számol be, hogy visszaállították a régi rendet a nemzeti bajnokság A-ligájában, vagyis egy csoportban tizenkét csapat fog szerepelni. A fővárosi jelentést hivatalos formában nem erősítették meg.

Barátságos mérkőzések

Városunkban a Chinezul-Ilsa csapata 6:1 (2:0) arányban legyőzte az Electrica név alatt szereplő FC Timisoara együttesét. A CAMT csapata 6:2-re legyőzte a Galvani együttesét. Aradon az AMEFA csapata 2:0-ra győzött a tartalékolt Ripensia ellen. Resitan a Gloria—UDR barátságos mérkőzés 4:4 arányban döntetlenül végződött. Bucurestiben a Victoria—CAO meccs is 1:1 arányban döntetlen eredményt hozott, a Sportul Studentesc csapata pedig 6:1-re győzte le a Macabi együttesét. Brailaban a fővárosi Juventus nehéz harc után legyőzte a DUIG csapatát.

PING-PONG VERSENY

A Timisoara és Arad csapatai által lejtájtott ping-pong versenyt a helybéli versenyzők nyerték meg 5:3 arányban.

A nyugati liga csapata nyerte a Carol kupát

A fővárosban bonyolították le a Carol kupa döntő mérkőzését, amelyet a nyugati liga szépen játszó együttese nyert meg 3:0 (1:0) arányban. A nyugati liga csapatának minden tagja nagy igyekezettel játszott és az együttes megérdemelten győzte le a déli liga csapatát, amelynek csatársora csalódást keltett.

KÜLFÖLDI EREDMÉNYEK

A magyar nemzeti bajnokság eredményei a következők: Uest—Budapest 8:1 (3:1), Hungaria—Boos—Pereváros—Nemzeti 5:4 (2:1), Budai 6:1 (4:0), Szeged FC—Győr 4:1 (2:1), Szürketaxi—Phöbus 2:1.

A TORNAEGYESÜLET TORNÁI MEGKEZDŐDNEK

A rendszeres testgyakorlás közzüksége a kulturemberek számára nem akar idő előtt felőrlődni, hanem a kenyérért való hajszálnia kell. A Timisoarai Tornaegyesület tagjait és a racionális szabályokra épített tornázás elődözését, hogy a tornaoktóber 1-től kezdődőleg ismét leti tornateremben (piarista) tartatja, a megszokott időben: pénteken este 7—9-ig a férfiak és csütörtökön este ugyanazokat pedig a női szakosztály tagjai. Ezen alkalommal a belépni érdeklődőket, vendégként, egy lomra, szívesen látja a vezetők.

Patikák éjjeli szolgálatára

KEDDEN, AUGUSZTUS 31-gálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Reg. Ferdinánd-mentőszolgálat, a Salvator-gyógyszertár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol-mentőszolgálat, a Maria-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Vacarescu-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és a Fratelián Panajoth Erzsébet-gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot lát el.

OLVASSA ÉS TERJESSZE A DÉLI HÍRLAPOT

VISSZAJÖVŐK

REGÉNY

Irta RÉVAY GÉZA

Copyright by Déli Hírlap.

21

Irmának irt, nem nekem. Csak volt benne néhány sor, ami nekem íródott, volt benne néhány kérdés, rólam és az a kérdés, Irmához, hogyha odamennék, beszéljenek velem és ne hagyjanak egészen magamra. Irma először nem akarta megmutatni a levelet, Józsi is megillotta ezt, csak hosszas könyörgésre adta mégis ide . . . Ott aztán furcsa dolgokat olvastam, hogy nincs éjjele és nincsen nappala, nem eszik és napokig nem szól senkihez . . . Ezt nem is ő írta, hanem egy nénye, akinél most lakik.

Megint úgy mentem haza, mintha beszéltem volna vele. Eddig a címét sem tudtam, azt sem tudtam itt van-e még és most tudom, hogy alig egy ugrásra, hogy akármikor odamehetnék, hogy talán vár is és várja is, hogy odamenjek.

Pedig most nem megyek, addig nem, ameddig azt nem mentünk, nem is tudnék addig nyugodt lelkiismerettel beállítani oda, ha tudnám, hogy este kutató szemek kérhetik tőlem számon utamat.

A lakás végképpen le van kötve, elsején délután már jönnek az új lakók, ma eladtam a villanyfoglalatokat és a drótokat, amelyeket magam szereletem fel, az a nagy gipsz róza is tulajdonost cserél, amelynek gömbölyűképu anyagai hónapokig nézték a mi „boldog házasságunkat”.

Még a kijelentőlapokkal nem tudom, mit csináljak majd, de hát már úgy benne vagyunk a hazudozásban, hogy majd csak elintézem ezt is valahogyan. Egyelőre, ameddig hazautazik Anna a szüleihez (azt hiszem ezt mondtuk a házmasternek), egyelőre Lőrincre megy lakni.

Azt a mindent betakaró füstöt alaposan megtépáztam és szétszórta az északi tenger szele. Nem volt ez komoly ut, csak afféle nekifutás. Hiszen végéig halászbárkák és hajók között vitt az utjuk,

másnap már feltűnedezték Skócia partjai és Gábor nem tudta, hányadán áll sajátmagával, az érzelmeivel, nem tudta lógassa-e még az orrát, vagy legyintsen . . .

Mikor befordultak a Firth of Forth öbölbe és a STELLA ledobta horgonyát Burntisland kikötőjében, már olyan távolinak, olyan valószínűtlennek tűnt fel az antwerpeni epizód, mintha tökéletesen belepte volna a köd és a füst. Már annyira emlék volt, ha még kicsit fájó is, de mégis annyira emlék, hogy már csak estéinkint jutott néha eszébe Wilhelmintje.

Az öreg város apró kis házai, furcsa skótjai és vasárnapijának templomi csöndje valami boldog nyugalomféltébe ringatták Gábort, megnyugvás és pihenés volt két hónap hatvan eszeveszett éjszakája után.

Szenet rakodtak. Emeletes mozgó daruk mellé állt oda a STELLA, a hajó felé nyúló vajúk elhelyezkedtek a raktárak nyílásai felett és az érkező első estéjének nyugalmas csendjét csakhamar felverte az iszonyu robajjal zuduló szén és a csörömpölő zakatoló vagonok sokasága.

A hajó leirhatatlanul nézett ki. A zsirosan tapadó szénpor úgy belepett mindent, hogy a fülük sem látszott ki belőle. Itt aztán igazán nem kívánczolt ki senki a szárazföldre. A merészebbje csak a legközelebbi korcsmáig futott el, hogy leöblítse szénporos torkát, de az emberek javarésze ott gubbasztott a hajón. Ki levelet irt, ki meg sajátmagát igyekezett tisztogatni.

Gábor is levelet irt. Azt írta haza, hogy innen Marseillesbe mennek és ha a parancsnok elengedi, mert nem volna joga kihajózni, akkor végre hazamegy és ha lehet, levizsgázik.

Amikor leírta azt a szót, hogy haza, valami régen nem érzett melegség futott át rajta. Hiszen a haza nemcsak azt jelentette, hogy vége lesz ennek a gyöngyéletnek, vége az éjszakázásoknak, koplalásnak, hajszolt munkának és kikötői tivornyáknak, hanem a haza jelentette a békességet, a tiszta szobát, a vetett ágyat, a rendszeres életet.

Hazai két esztendő után végre haza! Régen forgatott már a fejében ilyesfélét, de most valahogy úgy megcsömörlött még a gondolatától is az ittmaradásnak, hogy legszívesebben rögtön pakkolt volna

és már ült volna a vonatra, hogy végre másolást is halljon, mint a hajógépét, azt az kattogást, ringatót kerékcattogást, amely zökkenővel közelebb viszi . . . haza.

Másnapra tele voltak a raktárak szénevel, készülődtek az induláshoz. Gábor is dolgozhatott, hisz ez most másfajta készülődés az eddigiek, másféle izgalom, mint az érkező hétköznapi izgalma.

Tejfehér ködben uszott a STELLA Angol partjainál. Most nem bánt semmit, most örömmel hangzott minden kürtjel. Állt a hidon és mintha nagyon figyelt volna előre, pedig a tudja hol jártak már. Állt és bámult, lélekberontól olyan messze innen, olyan messze szerte elszegezte magát ekkora kötelességtudással.

Köröskörül szokatlan nagy volt a csend. Előre és mikor hátrafordult, másodpercekre kadt a köd és rémülten látta, hogy a hajó barázdát maga után. Futkosás és riadalom. Ilyik alattomosan rejtőző homokpadra futható hajó, mert a csapokó propeller egyetlen sem vitte tovább. Mélységmérők csobbantak, zuhantak a mélybe, furcsán, szaggatottan sergárdós masinája, viharos téli éjszakák ezerszeres pont-vonásai — tititi tátátá tititi . . . patkaszikrák, zuggott a leadó és rémitgette a jámborok sziveit.

Kifordították a mentőcsónakokat, galettáztak, zset raktak bele, egyik-másik a motyóját szedte össze, Gábor meg dermedt csodálkozással az egészet.

Hát most, éppen most zátonyra futni, megnakba szállni és rábíznai lelkeinket arra a dörögő rábíznai a sercegő Morse gépre, amelyik szünetlenül pötyögte a három pont, három vonást. S. C. Mentették meg lelkünket . . . Gábor már szeretett volna, hogy ne csak a lelkünket, hanem testemet is, a szegényes cókómókat, amelyeket keservesen szereztem össze . . . A lelkemet? aztán majd a lellem sétáljon haza, hogy a lelkem ringassa a vonat hazafelé . . . Nem, tisztára mebolondulni, . . . Urísten, hisz ez nem lehet igaz.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Az árának leszorítása érdekében kereskedelmi és iparkamara is közbenjár

Timisoara-Temesvárott hat helyen van hetivásár. A vásárterületen levő üzleteknek jogában áll kedden és pénteken délben nyitva tartani, a többi kereskedőnek nem. Kéri azért, hogy tegyék általánossá az üzleti zárórákna a hetivásár napjain történő függesztését, vagy terjesszék ki legalább a főutcai üzletekre. Oprea elnök megígérte, hogy ez ügyben közbenjár.

Oprea elnök ezután bejelentette, hogy egy júgoszláv utazási iroda nagyobb számú jelentkezés esetén lehetővé teszi a kamarai tagoknak 1100 leierért Belgrádba utazni az ottani kiállításra. A jelentkezések a kamarai titkárságánál eszközözlendők.

Az elnök ezután a vámhivatal kérdésében adott felvilágosításokat. A vámhivatal a régi élelmezési raktárban van, amely a hadügyminisztérium tulajdona. A hadügyminisztérium értesítette a pénzügyminisztériumot, hogy január elsejétől kezdve a saját részére foglalja le az épületet. A kamara a vámhivatal megfelelő elhelyezése miatt tárgyalásokat kezdeményezett a Műmalom épületét birtokló pénzeszoporttal és a Műmalom épületét és telkét vagy megvásárolja, vagy pedig bérbeveszi és itt helyezik el nemcsak a vámhivatalt hanem szabad raktárt is létesítenének, ami a Timisoara-temesvári kereskedelem és ipar nagy hasznára volna.

Az elnök ezután az ülést berekesztette.

Timisoara-Temesvárott hat helyen van hetivásár. A vásárterületen levő üzleteknek jogában áll kedden és pénteken délben nyitva tartani, a többi kereskedőnek nem. Kéri azért, hogy tegyék általánossá az üzleti zárórákna a hetivásár napjain történő függesztését, vagy terjesszék ki legalább a főutcai üzletekre. Oprea elnök megígérte, hogy ez ügyben közbenjár.

Oprea elnök ezután bejelentette, hogy egy júgoszláv utazási iroda nagyobb számú jelentkezés esetén lehetővé teszi a kamarai tagoknak 1100 leierért Belgrádba utazni az ottani kiállításra. A jelentkezések a kamarai titkárságánál eszközözlendők.

Az elnök ezután a vámhivatal kérdésében adott felvilágosításokat. A vámhivatal a régi élelmezési raktárban van, amely a hadügyminisztérium tulajdona. A hadügyminisztérium értesítette a pénzügyminisztériumot, hogy január elsejétől kezdve a saját részére foglalja le az épületet. A kamara a vámhivatal megfelelő elhelyezése miatt tárgyalásokat kezdeményezett a Műmalom épületét birtokló pénzeszoporttal és a Műmalom épületét és telkét vagy megvásárolja, vagy pedig bérbeveszi és itt helyezik el nemcsak a vámhivatalt hanem szabad raktárt is létesítenének, ami a Timisoara-temesvári kereskedelem és ipar nagy hasznára volna.

Az elnök ezután az ülést berekesztette.

NEGURA SZÖVETKEZETI MINISZTER A BÁNSÁGBAN. Negura Mihail szövetségi miniszter vasárnap városunkban tartózkodott. A miniszter vonata reggel 7.20-kor érkezett meg, az állomáson Ionescu Iuliu szubprefektus és Olariu Petre alpolgármester üdvözölte a minisztert, aki a vármegyeházán elköltött reggeli után a kereskedelmi liceum nagytermébe sietett, ahol a szövetségi mozgalom képviselői várták. Beszédet tartottak a minisztert üdvözölve Vintan tanár, Conclatu Iancu, Andrasiu Gheorghe tanár, Vulpe Stefan munkakamara elnök, Popescu Nicolae ügyvéd és Brudariu Adrian ügyvédkamara prodékán. A miniszter válaszában kifejtette a szövetségi mozgalom jelentőségét és hangsúlyozta, hogy a kisebbségi szövetségeket is be kell vonni az általános szövetségi keretbe. A gyűlés után a miniszter a város szövetségi intézményeit tekintette meg, majd a Capitol-mozi éttermében közömb volt. Utána a miniszter elutazott Parta-Parăra, ahol a ménestelep, majd Ciacova-Csákovára, ahol a földműveléskolát nézte meg. A ghiladi mintagazdaság megtekintése után a miniszter visszatért városunkba és este elhagyta a városot.

Menetrendváltozás. A Jombolia-Zsombolyáról Timisoara-Temesvárra reggel bejövő személyvonat az eddigi 6 óra 55 perc helyett egy órával korábban, vagyis 5 óra 55 perckor érkezik meg.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 5.70-6.10, svájci frank 30.36-32.78, angol font 669.30-696.98, olasz lira -7.40, dollár 136.62-144.95, belgas 22.70-24.80, holland forint 70.38-77.24, cseh korona 4.76-4.90, osztrák schilling 23.50-27.50, magyar pengő 27.50-29.50, német márka -45, dinár 2.85-3.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 6.70-6.75, svájci frank 41-42, dollár 138-142, angol font 885-895, olasz lira 8.50-8.70, osztrák schilling 33.50-34, pengő 33.50-34.50, dinár 3.50-3.75, cseh korona 6-6.10, Napoleon arany 1100-1120, arany font 1370-1390.

A legmegbízhatóbb BOSCH-alkatrész minden jármű részére. Minden szaküzletben kaphatók. Romániai vezető képviselő: **Leonida és Társa** București és vidéki fiókja. BOSCH-kiszolgálás; LEONIDA & Co. București H. DANEK, Braşov MÜLLER & LORENZ, Sibiu ACCUMULATOR S. A., Timişoara.

AZ ÁLLAMI BEVÉTELEK FOKOZÁSA. Az állami bevételek ugyan felülmúlják az eddigi várakozásokat és a kormány két milliárd leies költségvetési feleslegre számít, mégis a pénzügyminisztérium olyan intézkedéseket fogantatott, amelyek egyrészt a visszafizetések megakadályozását célozzák, de ugyanakkor az állami bevételek fokozását is elősegítik. A minisztérium elhatározta, hogy a pénzügyi felügyelőket és ellenőröket két évenként változtatja. Egyetlen felügyelő vagy ellenőr sem fogja két évnél tovább ugyanazt a hivatalát betölteni. A központi szolgálat főellenőreit pedig, akiknek jelenleg nincsen beosztásuk, vidékre küldik. Ezenkívül a minisztérium úgy akar áttekintést nyerni a pénzügyi felügyelők és ellenőrök működése felett, hogy kötelezi ezeket, de az adó beszédésénél közreműködő többi tisztviselőt is, egy regiszter vezetésére, amely inkább naplónak nevezhető. Ebben a regiszterben fel kell tüntetni a napi munkateljesítményt és ezek a regiszterek ellenőrzés szempontjából mindig rendelkezésre állanak az ellenőrző közegeknek. Ugyanakkor elrendelte a minisztérium, hogy az ideai adókvetéssel kapcsolatosan még elintézetlen adófelbevezéseket sürgősen tárgyalják le. Ennek érdekében pedig annyi felelősségi bizottságot kell alakítani, amennyire éppen szükség van.

Angol külföldi csoport érkezik Budapestre az Országos Kézművesipari Kiállítás megtekintésére

Az angol külföldi csoport érkezik Budapestre az Országos Kézművesipari Kiállítás megtekintésére. Két nap multról jelentik: Két nap multról, szeptember 2-án megérkeznek Budapestre az Országos Kézművesipari Kiállítás megtekintésére. Budapestre az Országos Kézművesipari Kiállítás megtekintésére. Budapestre az Országos Kézművesipari Kiállítás megtekintésére.

Áru, a CFR. vonalain pedig a visszautazásnál 50%-os utazási kedvezményt biztosítanak, már árusítják az Európa utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda fiókintézetei. Egy utazási igazolvány, amely vizum nélküli határátlépésre is jogosít, személyenként mindössze 150 lei. A rendkívüli utazási kedvezmények is fokozzák természetesen az érdeklődést, de bármennyien jöjjenek is Budapestre, mindenkinek jut igényének megfelelő szállás. A kiállítás megtekintésére szeptember 20-ig lehet Budapestre utazni, visszafelé pedig a magyar vonalokon szeptember 30-ig, a CFR vonalain szeptember 25-ig érvényesek a kedvezmények.

Zsidó ünnepekre
előre biztosítsa magát a
Barthes és Kuglóf
tészta házhoz való szállításával
ÖSTERREICHER
lerakatainál és 22-04 tele onszám alatt

Lanyha a gabonapiac. A bánági gabonapiac teljesen üzletlen és úgy a buza, mint a kukorica irányzata lanyha. A piaci árak a következők: új buza 78 kilós 415, új buza 79-80 kilós 425, tengeri 300, új zab 320, új takarmányárpa 350, új tavaszi árpa 400, korpa 290, kismalmi liszt a 30-70-es beosztásból 800, nagymalmi liszt 820 lei százkilónként. A lóheremag 21, a lucernamag 25 lei kilónként.

„ERICA“
új cipőüzlet
megnyílik szeptember 1-én
Timişoara IV., Bul. Carol (Krauser ház, Kertész-tricotage mellett.)
Nagy választék. Olcsó árban.

Mozi
MOZIK MŰSORA
Kedd, augusztus 31.
Apolló-mozi: Szereltem a hóban.
Capitol-mozi: Páris.
Tivoli-mozi: A titkos misszió.

HITELES FORDÍTÁSOKAT
román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven, továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkaerőktől válogatva.
N. MAGDU
román nyelv- és gyorsírótanár, Bucureşti és Timişoara városok volt első fordítója. Timişoara I., Piata Brătianu 2. szám (Krayerei szemben).

Rádió

KEDD, AUGUSZTUS 31
BUCURESTI

6:30: A reggeli műsor közvetítése, 13: Lemezek, 13:25: Sport, 13:40: Lemezek, 14:15: Hírek, 19: A rádiózenekar, 20:35: Kétzongorás verseny, 21:10: Enekkettősök, 21:30: Szimfonikus hangverseny, 22:45: Vendéglői zene.

BUDAPEST I, 7:45: Torna, utána lemezek, 11: Hírek, 11:20 és 11:45: Felolvasások, 13:05: Zenekari hangverseny, 13:30: Hírek, 14:30: Cigányzenekar muzsikál, 15:40: Hírek, 17:10: Asszonyok tanácsadóját, 17:45: Hírek, 18: Elbeszélés, 18:25: Moosányi és Lakos humoros zeneszámai, 19: Előadás, 19:30: Zongorajáték, 20: Előadás, 20:30: A rádió szalonzenekara, 21:35: Hírek, 22: A két fősvény, Vigopera előadása, 23:10: Cigányzenekar muzsikál, 24:10: Jazz-zene, 1:05: Hírek.

BUDAPEST II, 19: Ének, 19:30: Előadás, 20:30: Mezőgazdasági előadás, 21:

Előadás, 22: Hanglemezek, 23:05: Hírek, BÉCS, 20:25: Tarka-est zenével és dalokkal, 22:45: Zenekari hangverseny, 23:30: Szórakoztató zene, 24: Könyvü zene, BELGRÁD, 19:50: Lemezek, 20:50: Szórakoztató zene, 23:15: Népdalok, MILÁNÓ, 20: Vegyes zene, 22: Szinmű, utána táncos dalos-est, 24:15: Táncczene, RÓMA, 20: Vegyes zene, 22: Opera, utána táncczene, VARSÓ, 19:15: Filmlemezek, 19:15: Vónősnégyes, 21: Táncczene, 23: Ének, 23:30: Lemezek.

SZERDA, SZEPTEMBER 1.
BUCURESTI

6:30: A reggeli műsor közvetítése, 13: Lemezek, 13:25: Sport, 13:40: Lemezek, 14:15: Hírek, 19: Lemezek, 20:40: Tombulis hármas, 21: Zongorahangverseny, 21:35: Cselló, 22:10: Ének, 22:45: Vendéglői zene.

BUDAPEST I, 7:45: Torna, utána lemezek, 11: Hírek, 11:20 és 11:45: Felolvasások, 13:05: Kamarazene, 13:45: Hírek, 14: A rádió szalonzenekara, 15: Hírek, 17:15: Előadás, 17:45: Hírek, 18: Hegedűj-

ték, 18:30: Versek, 18:55: Ének, 19:30: Csevegés, 20: Cigányzenekar hangversenye, 21:05: Versek, 21:30: Hírek, 21:50: Zenekari hangverseny, 23:05: Üzenet, 23:20: Jazzzenekar, 23:50: Előadás, 24: Hírek, 24:10: Sportmérkőzés közvetítése, 24:40: Hanglemezek, 1:05: Hírek.

BUDAPEST II, 20:25: Előadás, 20:55: Zongora, 21:30: Lemezek, 22:35: Hírek.

BÉCS, 20:25: Szimfonikus hangverseny, 21:45: Lemezek, 22:45: Hegedűjáték, 23:20: Táncczene.

BELGRÁD, 19:40: Lemezek, 21: Ének, 22:30: Népdalok, 23:15: Ének, MILÁNÓ, 19:50: Vegyes zene, 22: Zenésjáték, 24:15: Táncczene.

RÓMA, 19:50: Vegyes zene, 22: Zenekari hangverseny, 23:15: Női énekkar, utána táncczene.

VARSÓ, 19:15: Táncczene, 20: Lemezek, 22: Chopin zene, 23: Szalon- és jazz-zene, 23:20: Lemezek, 24:15: Táncczene.

Hirdessen

a Déli Hírlapban

Kivételes alh

keveset futott a u

1934-es Ford, 8 hengere, rádióval, 1935-ös Ford, kofferes Sedan, rádióval, 1936-os 8 hengeres Sedan, új gumikkal.

Ford teherkocsik, riazva 4 és 8 hengeres, j tőkéletes állapotban.

Chrysler, 6 hengeres Sedan, új gumikkal, Nash, 6 hengeres elsőrendű állapotban, Citrogeres Sedan, új gumikkal, Phaeton, 6 hengeres, Citrohengeres nyitott kocsik, rendkívül méltányos árak.

Banat Motor

Str. I. C. I.

Telefon: 1234

Kipróbálta már az új dijszabás mellett apróhirdetéseinket?

Ha el akar valamit adni
Ha vásárolni akar valamit
Ha lakást akar bérelni
Ha lakást akar kiadni
Ha butorozott szobát keres
Ha állást keres

Ha férjhez akar menni
Ha meg akar nőszülni
Ha házat akar venni
Ha házat akar eladni
Ha levelezni akar
Ha alkalmazottat keres

vagy bármit hirdetni akar olcsón eredményesen,

ugy adjon fele lapban egy apróhirdetést.
Az új tarifa mellett csaknem ingyen hirdethet!

1 szó ára **1** lei, vastagabb betűvel kettő lel.
A legolcsóbb apróhirdetés tíz szóig 15 lei

A közönség kényelme érdekében apróhirdetéseket a következő helyeken fel lehet adni:

Második kerület: Tamás-traffic, Piața Bădăuți
Cârjan 8 — Kardos-traffic, Piața Traian
(szerb templom mellett) — Grósz-traffic
Calea Dorobanților 2

Harmadik kerület: Helfenbein-traffic, Piața
Lahovari

Negyedik kerület: March-traffic, Piața Kőrösi
Nógrády-traffic, Tivoli-mozi mellett • Olari-
traffic, Piața Dragalina 6 — Vitke-traffic,
Bulev. Carol 54

Mehala: Baschant József vegyeskereskedés
Str. Horia 18

Alkalmazás

Azonnal felvétetik

bejáró perfectk szakácsnő, I., Diaconovici
loga 45. (2048)

Házmasternek

gyermektelen házaspár szeptember 1-re
felvétetik, V., Str. Dimitrie Barnutin 1.
(2043)

Kisgyermekhez

keresünk szeptember 15-ére megbízható
tisztá, jobb nőt, aki háztartásban is se-
git, III., Str. Metianu 2. I. em. (2055)

Ha szép akar lenni

Használjon KÜLKA-jéle lilium-
tejszappant, lilium-tejszappant és
liliumpuvert három színben.
Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sasoz” I. Piața I. C. Bratiano

Állást keres

Négy nyelvet beszélő

jó megjelenésű leány, üzletben vagy iro-
dában állást keres. Gyakorlattal rendel-
kezik. Cim- a kiadóban. (2051)

Lakás

Butorozott szoba

kiadó, II., Piața Coronini 14. I. s. (2061)

3 szobás

modern lakás, október 1-re kiadó, új ház-
ban. Helikon-nyomda közelében, I., Str.
Olimp 16. (2041)

2 szoba

fürdőszoba minden mellékhelyiségből álló
földszintes családi ház, félkert használat-
tal, II., Str. Telegrafului 84 sz. alatt
kiadó. (2058)

Családi ház

3 szoba, fürdőszobás lakással, azonnalra
kiadó, I., Str. Fagaras 12. (TMTE-pályá)
Délelőtt 10 órától, délután 5-ig. (2060)

Adás-vétel

Használt butort

készpénzért veszek, u. m. hálószoba,
szekrény, ágyak, asztalok, székek, dívá-
nyok, ágytollak, porcellán és főzőedé-
nyek, íróasztalok, varrógépek és egész
háztartást, stb. Cim: „Mobile Uzate” IV.,
Str. Fröbl 51, (az udvarban) Böhm engros
üzlet mellett. (1952)

Veszek

készpénzért szőnyeget, briliánskészert,
aranyat, antik butorokat, műtárgyakat,
ezüstöket, képeket, binoklit, fotocikke-
ket a legmagasabb napi áron. Ugyazin-
tén zálogcédulát mindezekről.

STERNBERG

Telefon 11-77, Str. Mercy (557)

Jó asztali bor

kapható, IV., Str. Fröbl 10. (2057)

Külföldi piano

jó hangú és jó állapotban, megvételre
kerestetik. Cimek gyártmány és ármeg-
jelöléssel a kiadóba küldendők. (2008)

Hirdetmény

Szakali József, román állampolgár,
született 1901 március 3-án Zentán, (Jugo-
szlavia), cipész, nőtlen, Timisoara-teme-
vári lakos és Andrusko Erzsébet, jugoszláv
állampolgár, született Zentán 1916 október
14-én, háztartásbeli, hajadon, zentai lakosnő
házasságot szándékoznak kötni. Amennyi-
ben házassági akadály állana fenn, bejelen-
tendő az anyakönyvi hivatalnál Zentán.

Butorok feláron

lakkozás és lakkészíztelt szobák, komplett
háló 6000 lei, félháló 2500 lei, Kombinált
recaméval 11.000 lei, Ungor, I., Str. Mer-
cy 7. (2059)

Emeletes bérház

eladó, villamos megállónál, havi jövede-
lem 8000 lei, II., Str. Baba Dochia 18.
Tulajdonos ugyanott. (2056)

Különtéle

150-500.000 leit felvennék.

Fedezetül 1,5 milliós bérház, első helyen
betáblázás, magas kamat és havi 8000 lei
fix jövedelmet adok. Cimeket „Megélhe-
tés biztosítva” jellegre a kiadóba kérek.
(2049)

Középiskolai tanulót

tejes ellátásba venne kicsikad, az isko-
lák közvetlen közelében. Zongora a ház-
ban. Cim a kiadóban. (2009)

Diákélet

teljes ellátásra elvállal Csuto
Stefan cel mare 49.

Az ország egyetlen

ipari SZAKLAPJA

Gazeta

Restauratorilor și Ho-
Vendéglősök és Szál

TIMISOARA 1., Strada Caruso

megjelenik minden szombaton. O
kell legyen minden vendégipar-
asztalán.

Kerékpár

(biciklik)

Opel, NSU, Göricke
olcsó áron és nagyon
kényelmes részletfize

Fényképezőgé

és hozzávalók

Agfa, Zeiss és Voigt

részletfizetések

Football-lab

legolcsóbban

J. Barbier

JIMBOLIA-Zsom

Nyomatott a Hunyadi-nyomda körforgógépén Timisoara 1., Piața Lenau 3.